КРЫВІНКА

ЛЮТЫ
№3 (229)
2019 год

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

МЕРКАВАННЕ РЭДАКТАРА

САЙТ БЕШАНКОВІЦКАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА

Нядаўна Камітэт Дзяржаўнага Кантролю Рэспублікі Беларусь правёў маніторынг сайтаў дзесяці райвыканкамаў Віцебскай вобласці. На сайт бешанковіцкага райвыканкама, мусіць, не зайшлі. А дарэмна. Бо да дзясяткаў заўваг з гэтых праманіторaных сайтаў далучылася б не менш дзясятка з нашага, бешанковіцкага.

Пачнём хаця б з таго, што на 4-га лютага, апошняй раённай навіной на сайце стаіць навіна за 1-га лютага. Здаецца б, сёння панядзелак, пачатак новага тыдня. Пастаў навіну, якіх у раёне хапае, няхай людзі чытаюць. Дык жа не. У райвыканкаме, мусіць, лічаць: а навошта людзям ведаць навіны свайго рэгіёна. Няхай народ працуе, а не лазіць па сайтах.

І гэта яшчэ не ўсё. Сайт, зразумела, створаны на мове чыноўнікаў, то-бок на расейскай. Каб адкрыць беларускамоўнуюверсію,трэбаклацнуць на «Бел». Клацнулі? Што адчынілася? Навіны за 22-га сакавіка 2018 года? Так-так...

Аякімпрыгожымпрывітаннемстаршыні райвыканкама Андрэя Булаўкіна адчыняецца сайт для наведнікаў! Маўляў, мы будзем вельмі рады, калі наш сайт дапаможа Вам пазнаёміцца з нашым самабытным кутком Беларусі і даведацца, як жывуць і чым займаюцца працаўнікі раёна. Пустабрэхі!

Дарэчы, гэтае прывітанне ёсць толькі на расейскай мове. Ні на беларускай, ні на ангельскай яго няма. Ня будуць яны радавацца, калі на сайт зойдуць беларускамоўныя ці замежныя турысты. Не. Бо апошняя навіна па-ангельску стаіць ... аж 5-га сакавіка 2018 года!

А мо сайт створаны для людзей са слабым зрокам? Зойдзем на гэтую версію. Так, сапраўды сёння яго абнавілі. Апошняй тут стаіць навіна ад сёння, 4-га лютага, а папярэдняя ад 25-га студзеня. Вось за каго нас лічаць — за людзей, якія бачаць слаба, недалёка. Такіх доўга-доўга можна вадзіць за нос, выдаваць белае за чорнае і наадварот. Такая наша ўлада. І яна хоча пры гэтым карыстацца нейкім аўтарытэтам.

Г.Станкевіч

P.S.ЯкіянедахопызнайшоўКДКнасайтах праманіторaных райвыканкамаў? Як паведамляе СБ, у Шуміліна, напрыклад, адсылалі карыстальнікаў на стары тэкст указа аб дэбюракратызацыі, у які ўжо чатыры разы (!) за гэты час уносіліся змены.УРасонахпрапаноўвалізнаёміцца з дакументамі аб парадку ўсынаўлення і апекі над дзецьмі, якія даўно страцілі актуальнасць, у Гарадку ўводзілі ў зман турыстаў, знаёмячы іх з неактуальнай інфармацыяй. Састарэлыя нумары тэлефонаў прапаноўвалі для сувязі ў Шуміліна, Браславе, Шаркаўшчыне ...

НАША ЖЫЦЦЁ

ВУЛЬСКІ СЕЛЬСАВЕТ ВЫМІРАЕ

За тры апошнія гады колькасць пражываючых у Вульскім сельсавеце паменела з 1390 да 1217 чалавек. Мінус 173 чалавекі! Гэта складае амаль 15% насельніцтва.

Цалкам вымерлі вёскі Бычкова, Мураўшчына, Паніззе, Прудзіны, Сапегі і Шаурына. Тут не засталося ніводнага чалавека. Вось-вось да іх далучацца Галі (засталося 3 чалавекі), Гарані (застаўся 1 чалавек), Ермолаўшчына (застаўся 1 чалавек), Зарэчча (засталося 2 чалавекі), Мартынава (засталося 3 чалавекі), Паніззе (застаўся 1 чалавек).

У самой Вуле на 01.01.2019 пражывала 646 чалавек. З іх 78 дзяцей і 235 пенсіянераў. Людзей працаздольнага ўзросту тут засталося 333 чалавекі.

Працягвае імкліва скарачацца Сокарава, калісьці цэнтр саўгаса. Цяпер тут пражывае толькі 205 чалавек (летась іх было 214).

На 1 студзеня 2017 года на тэрыторыі Вульскага сельсавета пражывала 1318 чалавек.

На 1 студзеня 2018 года іх засталося 1262. За год паменела на 20 мужчын і 35 жанчын.

На 1 студзеня 2019 года у Вульскім сельскім савеце засталося 1217 чалавек. За год згубілі яшчэ 45 чалавек.

Калі ў 2016 годзе дзяцей да 18-гадовага ўзросту на тэрыторыі Вульскага сельскага Савета было 160, залетась засталося — 125, на 01.01.2018 толькі 119, то на 01.01.2019 толькі 108.

За 2016 год у Вульскім сельсавеце нарадзілася шасцёра малышоў. За 2017-ы год на тэрыторыі сельсавета нарадзілася толькі чацвёра (!!!) дзетак. Дадзеныя за 2018 год засакрэчаныя. У сацыяльным пашпарце сельсавета яны адсутнічаюць. А мо ў савеце наогул ніхто не нарадзіўся?

Стабілізавалася колькасць навучэнцаў Ульскай сярэдняй школы. Калі на 01.01.2016 іх было 94, на 01.01.2017 — 91, на 01.01.2018 - 85. На 1-га студзеня гэтага года застаецца 86.

У Вульскім дзіцячым садзе знаходзіцца 26 дзетак.

М.Васільеў

Партал твайго горада: http://beshankovichy.by

****

Сьнежань…
Сініх сьняжынак сьвежасьць.
Дрэвы, як белыя вежы.
Сьпіць белым сном
увесь сьвет…
Сьнежань…
Дзе ж тут у ложку ўлежыш –
пойдзеш шукаць
у бязьмежжы
свой сіратлівы сьлед.

Радасьць…
Сонца няма, а радасьць.
Больш не крывяняць раны –
дзякуй табе, зіма!
Радасьць…
Хоць яна поплеч са стратай:
каля бацькоўскай хаты
сьледу майго няма.

Неба…
Шэрае ўзімку неба.
Што трэба нам да хлеба,
ты папытай у яго.
Неба…
Зорак харал хвалебны.
Боль, як напеў малельны,
сьцэзьне паміж сьнягоў.

Ночы…
Ціхія ўзімку ночы,
калі сьнягамі крочыш
праз успаміны свае.
Ночы…
Са сваёй сьцежкі ня збочыш,
хтосьці зь нябёсаў сочыць,
каб ты ня зьбіўся зь яе.

Г.Станкевіч

ДАСЯГНЕННІ

ЛЮДЗІ ГОДА - 2018

Лаўрэатамі абласной прэміі «Чалавек года Віцебшчыны — 2018» сталі 50 чалавек у пяці намінацыях. Сярод лаўрэатаў прэміі ёсць і нашы землякі: Аўчыннікава Алеся, дырэктарка бешанковіцкага раённага дома рамёслаў і Дуран Тацяна, апаратарка свінагадоўчага комплексу "Свіціна".

Ушанаванне ўладальнікаў прэміі "Чалавек года Віцебшчыны 2018" адбылося 8-га лютага ў Канцэртнай зале "Віцебск", у ім прыняло ўдзел кіраўніцтва вобласці.

Летась сярод адзначаных ганаровым званнем не аказалася ніводнага прадстаўніка Бешанковіцкага раёна. У той жа час званне атрымалі нашы суседзі: і сенненцы, і лепельцы, і шумілінцы(цэлых два).

За апошнія 5 гадоў лаўрэатамі прэміі "Чалавек года" станавіліся 18 прадстаўнікоў Бешанковіцкага раёна. З іх – 14 чыноўнікаў і 4 чалавекі працоўных дынастый.

Залетась (за 2016 год) лаурэатамі з Бешанковічаў былі Багдановіч Васіль, загадчык паліклінікі УАЗ "Бешанковіцкая ЦРБ", Варкулевіч Вольга, аператар машыннага даення ЗАТ "Наватар" і Сычоў Аляксей, выконваючы абавязкі дырэктара "Націвіты".

Пазалетась (за 2015 год) сярод лепшых людзей вобласці было чатыры прадстаўнікі Бешанковіцкага раёна. Пашанцавала Гусакову Сяргею, трактарысту КСГПУП «ПалітаддзелецАгра», Керэмшу Аляксандру, галоўнаму ўрачу УАЗ «Бешанковіцкая ЦРБ», Сліўцу Ігару, дырэктару УКП ЖКГ «Бешанковіцкі камунальнік», Снітко Леаніду , машыністу аднакаўшовага экскаватара КУП МС «Бешанковіцкае ПМС».

"Людзьмі года-2014" былі начальнік Бешанковіцкага РАУС Алег Новік і начальнік упраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання Сяргей Акуневіч.

Яшчэ раней, сярод лаўрэатаў 2013-га года па Бешанковіцкаму раёну таксама былі амаль спрэс адны чыноўнікі. Гэта пракурор Андрэй Шклярэўскі, інжынер па ахове працы, пенсіянер Леанід Рымашэўскі, начальнік раённага аддзела Фонда сацыяльнай абароны насельніцтва Марыя Варошка, дырэктар Бешанковіцкіх перасоўных меліяратыўных сетак Іван Карпук. Іхнюю кампанію разбавіў толькі адзін рабочы чалавек: даярка з «Наватара» Святлана Чэрапава.

Лаўрэатамі 2012-га года былі таксама адны чыноўнікі. Гэта тагачасны кіраўнік раёна Леанід Пянькоўскі, дырэктар ПМК-41 Віктар Грышан, нязменная старшыня праўлення райпо Галіна Галенка і дырэктар «Белкатламаша» Віктар Краўчанка.

А.Тутэйшы

НАША ЖЫЦЦЁ

ДОКТАР ЗНАЙШОЎСЯ!

29-га студзеня былы галоўны ўрач Бешанковіцкай ЦРБ Аляк-сандр Керэмша прыступіў да працы ў Бешанковіцкай ЦРБ у якасці простага ўрача-анколага. Гэту навіну можна адсачыць на сайце Установы Аховы Здароўя «Бешанковіцкая ЦРБ».

Такім чынам, чуткі, што Аляксандр Керэмша больш не з'яўляецца галоўным урачом Установы Аховы Здароўя «Бешанковіцкая ЦРБ», пацвердзіліся. Невядома толькі, чым было выклікана тое перамяшчэнне на ніжэйшую пасаду. Не выключана і тое, што ён праходзіць па "справе медыкаў". Невядома толькі, у якасці каго.

Пакуль што абавязкі галоўнага ўрача Бешанковіцкай ЦРБ выконвае Святлана Рошчына, якая з'явілася намеснікам галоўнага ўрача.

А.Тутэйшы

ЭКАНОМІКА

ЗАЧЫНЯЮЦЦА ПРАДПРЫЕМСТВЫ

У Віцебскай вобласці пад пагрозай закрыцця два невялікіх прадпрыемствы: у Талачыне — хлебазавод, а ў Сянне — сыраробны цэх. Шэрагі дармаедаў у раёнах-суседзях могуць папоўніць каля 150 чалавек.

Хлебазавод ў Талачыне — адно з падраздзяленняў мясцовага райпо. Хутчэй, гэта нават не завод, а цэх: тут працуе 24 чалавекі.

31-га лютага на прадпрыемстве — простай, людзі працуюць на 2/3 тарыфнай стаўкі.

— Калектыў наш невялікі, але дружны, людзі адказна ставяцца да сваёй працы. Выпякаем да 15 відаў хлебабулачных вырабаў. І хлеб наш, Талачынскі, — выдатнай якасці, — лічыць работнік прадпрыемства Мікалай — і раптам здзіўляе пытаннем: — Як думаеце, на які хлеб ловіцца рыба?

— Не ведаю, я не рыбак.

— Ды тут і рыбаком быць не трэба. Рыба заўсёды ловіцца толькі на смачны хлеб. Абы што яна не есць. Дык вось, ужо праверана: наша мясцовая рыба на Талачынскі хлеб ловіцца, а, дапусцім, на Сенненскі або Крупскі — не. А ўжо рыбу дакладна не падманеш, гэта я вам як рыбак нерыбаку кажу!

Але больш за ўсё мужчыну, а таксама яго калег хвалюе не тое, чым будзе харчавацца мясцовая рыба, а што будуць есьці яны самі, калі страцяць працу:

— Па пастанове Віцебскага аблспажыўсаюза ад 9-га студзеня, у сувязі з маючым адбыцца банкруцтвам райпо мы павінны перадаць іншым арганізацыям ўсе нашы гандлёвыя аб'екты, рэстаран, універмаг. Што тычыцца хлебазавода, то чакаецца, што ён зачыніцца, — пацвярджае выконваючая абавязкі старшыні праўлення Талачынскага райпо Людміла Клопота. — Грошай у райпо няма, заробак і падаткі плаціць няма чым, хлебазаводу няма на што купляць сыравіну.

— Што будзе з работнікамі хлебазавода?

— Гэта галоўнае пытанне. 3 імі правялі сход. Работнікам перадалі спіс вакансій для азнаямлення, куды ў нас пры жаданні можна пайсці на працу.

Вакансіі, напрыклад, такія, распавядаюць людзі: свінарка, прыбіральшчыца. Людміла Клопата не хавае: так, у Талачыне цяжка з працай.

— У мяне самой дома двое беспрацоўных — дачка і ўнучка, абедзве з вышэйшай адукацыяй, а ходзяць адзначацца ў службу занятасці. Выбачайце, крык душы ...

Жанчына з усіх сіл спрабуе знайсці выйсце:

— Для мяне людзі — самае галоўнае. Як, ну як пакінуць іх без грошай? Я ўчора ездзіла ў Віцебск да старшыні праўлення аблспажыўсаюза. Прасіла: «Дапамажыце, у нас бязвыхадная сітуацыя, людзям за працу трэба заплаціць. Трэба зрабіць канчатковы разлік». Сказалі: «Будзем думаць як». «Калі ласка, — кажу, — думайце. Таму што гэта людзі».

Сянно: «Спісы дармаедаў папоўняць яшчэ 123 чалавекі?»

Сыраробны цэх у Сянне, які належыць прадпрыемству «Оршасырзавод», таксама пад пагрозай закрыцця.

«У цяперашні час прымаецца рашэнне аб ліквідацыі вытворчага цэха» Сенненскі «УП» Оршасырзавод «. У выпадку яго закрыцця беспрацоўнымі стануць 123 чалавекі. Мы звярталіся з гэтай праблемай у розныя вышэйстаячыя органы ў Мінск і Віцебск, але ўсе лісты перанакіравалі ў камітэт па сельскай гаспадарцы і харчаванню аблвыканкама. Адказу, што нам рабіць, куды ісці, мы так і не атрымалі», — напісалі TUT.BY работнікі цэха.

З 3-га студзеня тут абвешчаны прастой на 2 месяцы.

«Людзей змушаюць жыць за мяжой беднасці. 2018-2020 гады ў Беларусі праходзяць пад знакам Года малой радзімы ў мэтах стымулявання сацыяльна-эканамічнага развіцця рэгіёнаў. Алеў нашым выпадку ўсё робіцца наадварот. Аб якім развіцці можа ісці гаворка? Хто думае пра простых людзей? У Сянне дэфіцыт працоўных месцаў. Выходзіць, спісы дармаедаў папоўняць яшчэ больш за 120 чалавек? »- пытаюцца людзі.

Па словах Сенненскіх сыраробаў, адміністрацыя прадпрыемства патлумачыла ім, што прастой выкліканы адсутнасцю сыравіны для загрузкі вытворчай магутнасці цэха. Работнікі ж лічаць, што малака ў раёне дастаткова:

— Сыравіна ёсць, але яго забіраюць на малочныя заводы ў Віцебск, Лепель.

Атрымаць афіцыйны каментар на галоўным прадпрыемстве — «Оршасырзаводе» — нам не ўдалося: прадстаўнікі адміністрацыі некалькі дзён не бралі слухаўку.

TUT.BY

ЗДАРЭННІ

ПРАПАЎ ПЕНСІЯНЕР

У Бешанковічах шукаюць 68-гадовага Івана Скрабло, які 8-га лютага пайшоў з дому і да гэтага часу не вярнуўся.

Пенсіянер пайшоў з дому на вуліцы Абазоўскага, 1Б прыкладна ў 15:00. З тых часоў аб яго месцазнаходжанні нічога не вядома.

Мужчына ростам 174-176 см, нармальнага целаскладу, вочы зялёныя, валасы русыя. У левым воку ў зніклага штучны крышталік.

У дзень знікнення Скрабло быў апрануты ў зімовую карычневую куртку, кашулю ў і спартыўныя штаны-трыко цёмна-сiняга колеру з белымі лампасамі, абуты ў чорныя чаравікі.

Калі вам нешта вядома пра месцазнаходжанне гэтага мужчыны ці вы яго дзесьці бачылі, інфармацыю неабходна перадаць па тэлефоне 102 (у міліцыю) ці па нумары + 375-29-218-03-38.

Паводле сайта МУС

ПАРУШЭННЕ ПРАВОЎ

ПРА НАТУРАПЛАТУ НА БЕШАНКОВІЦКІМ ХЛЕБЗАВОДЗЕ

Як паведамляюць работнікі бешанковіцкага хлебзавода, іхні чарговы заробак дабраахвотна-загадным парадкам часткова выдаюць прадуктамі на суму 20 рублёў.

Тлумачаць ім гэта тым, што нібыта райпоўская «Кулінарыя» не выконвае даведзены план, і райпо такім чынам дапамагае ёй той план выканаць.

Работнікі распісваюцца ў ведамасцях за грошы, а атрымоўваюць курыцу і кусок свініны. Пры тым, як кажуць работнікі, ні на курыцы, ні на свініне няма аніякіх цэтлікаў, якія б сведчылі аб якасьці гэтых прадуктаў і іхнім кошце.

Заробак большасьці работнікаў хлебзавода пры гэтым складае не больш 300 рублёў.

Вядома, што ў Бешанковічах няма куды ўладкавацца на працу, а таму райпоўскае кіраўніцтва можа дазволіць сабе і такое.

Нешта падобнае на натураплату спрабавалі ўвесці некалькі гадоў таму на бешанковіцкім малаказаводзе, але, пасля таго, як пра тое паведаміла "Крывінка", навоўвядзенне прыпынілі.

А.Тутэйшы

ПАМЯЦЬ

УШАНАВАЛІ ПАМЯЦЬ РАССТРАЛЯНЫХ

11-га лютага 1942 году фашысты расстралялі больш за тысячу мясцовых жыхароў — габрэяў. Пасьля гэтай страты габрэйская грамада ў Бешанковічах так і не аднавілася, таму на ўгодкі трагедыі сюды прыязджаюць нашчадкі расстраляных, якія даўно жывуць у іншых мясьцінах. Або зусім чужыя, але неабыякавыя людзі, якія лічаць ушанаваньне памяці ахвяраў Галакосту сваім абавязкам і справай гонару.

«Калі і мы ня будзем прыязджаць, то памяць загіне»

У 77-ю гадавіну расстрэлу бешанковіцкага гета каля сьціплага помніка на ўзьлеску было нешматлюдна. Ушанаваць памяць ахвяраў прыехалі прадстаўнікі віцебскай габрэйскай грамады і некалькі чалавек з Санкт-Пецярбургу — валянтэраў, якія займаюцца аднаўленнем габрэйскіх могілак у Бешанковічах ды мараць вярнуць сюды колішні шматнацыянальны каларыт.

У Ганны Клімовіч, лекаркі з Санкт-Пецярбургу, у Бешанковічах не загінуў ніхто з прамых сваякоў. Але яна ведае, што з гэтага мястэчка паходзяць яе продкі, таму разам з сынам прыязджае сюды некалькі разоў на год — арганізоўвае валянтэрскія летнікі, ладзіць адукацыйныя мерапрыемствы і абавязкова наведвае брацкую магілу з надпісам на помніку, па-расейску і на ідыш — «Вечная памяць 1068 савецкім грамадзянам, якія загінулі ад рук гітлераўцаў 11.02.1942 года».

«Я прыязджаю сюды, і штогод у мяне не хапае словаў, каб нешта казаць пра гэтую трагедыю. Я запальваю сьвечку, зьбіраюся з думкамі, але сказаць магу толькі адно: калі мы сюды не прыедзем, то атрымаецца, што мы апраўдалі катаў. Калі мы забудзем пра ахвяраў гета, то атрымаецца, нібыта нічога страшнага ня здарылася. Я не магу гэтага дапусьціць і штогод еду сюды, за паўтары тысячы кілямэтраў», — кажа Ганна Клімовіч.

Гісторыя гета вачыма мясцовага краязнаўцы

Да 1940 году габрэйскае насельніцтва Бешанковічаў складала каля 1500 чалавек — 26% ад колькасьці ўсіх жыхароў. Нацысты захапілі мястэчка 6 ліпеня 1941 году, і ўжо ўвосень тут было створана гета. Большасьць габрэйскіх сем'яў перасялілі ў раён сучасных вуліц Свабоды і Ганчарнай, па 5–6 сем'яў у адну хату. Астатнім жыхарам мястэчка пад страхам расстрэлу было забаронена мець зь імі хоць якія дачыненьні.

Насельнікаў гета ганялі на прымусовыя працы. Зьнясіленыя, яны паміралі ад хваробаў, пакутавалі ад голаду і холаду, асабліва дужа марознай апошняй зімой. У лютым 1942-га вязьняў пагналі на расстрэл — церазь Дзьвіну па лёдзе. Гэтым самым шляхам на 77-я ўгодкі трагедыі прайшоў і бешанковіцкі краязнаўца Станіслаў Леаненка.

«Напярэдадні расстрэлу на ўзьлеску за Бешанковічамі — тэрытарыяльна гэта ўжо Шумілінскі раён — былі выкапаныя дзьве вялізныя ямы-магілы. Габрэяў сабралі каля царквы і загадалі ісьці ў лес. Расстрэльваць пачалі ўжо па дарозе, а трупы потым зьбіралі і скідалі ў адну з магіл. У другой былі расстраляныя на месцы. Людзям было загадана распранацца — іхныя рэчы станавіліся спажывай для нацыстаў і паліцаяў, - і класьціся ў магілу па 10 чалавек. Па іх стралялі, а зьверху клаліся наступныя», — кажа краязнаўца.

Некалькі дзясяткаў габрэяў пакінулі жывымі — гэта былі краўцы і рымары, чыя праца пэўны час была запатрабаваная. Але наступнай зімой іх расстралялі таксама.

Помнік вязьням гета зьявіўся толькі ў 1958 годзе

Пасьля вайны ў Бешанковічы пачалі вяртацца тыя, каго мабілізавалі на фронт. Яны не знаходзілі ні родных хат, ні жывых сваякоў, ні іхных магіл. Пра месца загубы габрэяў у Бешанковічах ведалі ўсе, але помнік на месцы трагедыі зьявіўся толькі праз 13 год пасьля вайны, і тое дзякуючы прыватнай ініцыятыве.

Адзін зь іх, Лазар Міцэнгендлер, арганізаваў збор сродкаў на помнік. Яго зрабілі ў Ленінградзе і прывезьлі разам з агароджай. Адна му ініцыятараў гэта каштавала звальненьня з працы, кажа прадстаўнік віцебскай габрэйскай грамады Міхаіл Саломенскі:

«Пётар Берлін паходзіў зь Бешанковічаў, працаваў галоўным энэргетыкам на электралямпавым заводзе. Яго зьнялі з пасады за тое, што арганізаваў транспарт і прывёз сюды работнікаў, каб паставіць помнік. Кваліфікавалі гэта як перавышэньне службовых паўнамоцтваў і пазбавілі ў шараговыя электрыкі. А чалавек проста пабаяўся папрасіць дазволу афіцыйным чынам. Бо магілі адмовіць — "габрэйскае пытаньне" ў Савецкім Саюзе замоўчвалася».

Помнік забітым стаіць якраз на месцы адной з брацкіх магілаў. Прадстаўнік віцебскай габрэйскай грамады Рафаэль Азнавураў прачытаў па загінулых памінальную малітву («Эль мале рахамім»). Прысутныя трымалі запаленыя сьвечкі, а потым пакінулі іх гарэць каля помніка і на парэнчах агароджы. Ёй ужо больш за 60 гадоў, і валянтэры хочуць адрамантаваць агароджу ды прымацаваць тут мэмарыяльныя стэнды з інфармацыяй пра трагедыю бешанковіцкага гета.

Што трэба ведаць пра гісторыю Галакосту ў Бешанковіцкім раёне

Падчас вайны на тэрыторыі раёну было 4 гета: у Астроўне (загінулі каля 300 чалавек); у Слабадзе (загінулі каля 400); у Вуле (загінулі 320); у Бешанковічах (1068 расстраляных 11 лютага 1942 г.)

Усе месцы жалобы пазначаныя помнікамі, апошні зьявіўся ў Слабадзе ў 2014 г.

Два чалавекі — Мікалай Перагуд і яго жонка Ганна Перагуд — былі ўганараваныя званьнем «Праведнік народаў сьвету» за выратаваньне сям'і Нямцовых у Бешанковічах. Паводле ўспамінаў мясцовых жыхароў, ратавальны прытулак габрэям давалі яшчэ некалькі беларускіх сем'яў.

Радыё Свабода

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

РЭСПУБЛІКА БЕЛАРУСЬ ЯК ПРЫКЛАД ДЗЯРЖАВЫ ПА ПАНЯТКАХ

Нашы недатыкальныя, у адрозненне ад недатыкальных у Індыі, месцяцца не на дне, а на вяршыні сацыяльнай іерархіі.

…Чвэрць стагоддзя знаходжання аднаго чалавека на пасадзе, якая не прадугледжвае ніякіх абмежаванняў, у тым ліку і канстытуцыйных, — падзея ўнікальная. Можна сказаць, што ў геаграфічным цэнтры Еўропы прырода паставіла эксперымент на радасць усім, хто цікавіцца гуманітарнымі ведамі. Дзе і калі яшчэ складуцца ўмовы для яго паўтарэння? Так што варта не адцягвацца, а лавіць кожнае слова пентачэмпіёна электаральных прэзідэнцкіх кампаній.

Недатыкальныя

На шчасце, за словам у кішэню АП лезці не прывык. Абмяжуюся адным адкрыццём з прэс-рэліза ад 15 студзеня, прысвечанага разгляду кадравых пытанняў: «Пакуль на стол мне не пакладуць вычарпальныя факты, ніхто да вас (прызначэнцаў АП. — Заўвага рэд.) дакрануцца не можа. Вы знаходзіцеся ў кадравым рэестры прэзідэнта і, натуральна, пад абаронай прэзідэнта. Але калі толькі я бачу канкрэтныя правапарушэнні, асабліва звязаныя з хабарамі і іншымі праявамі карупцыі, значыць, памнажайце на два як мінімум».

У Беларусі, такім чынам, маецца каста недатыкальных. Але, у адрозненне ад Індыі, дзе гэта каста знаходзіцца на самым дне сацыяльнай іерархіі, у «дзяржаве для народа» недатыкальныя належаць да вышэйшай касты, а дакладней, да вышэйшага саслоя.

Я не памыліўся. Нягледзячы на адсутнасць паняцця «саслоўе» ў Канстытуцыі, нам выпала шчасце/няшчасце (патрэбнае падкрэсліць) жыць у саслоўным грамадстве.

Грамадства капіталістычнае з яго класавай структурай, заснаванай на спажыванні (найбольш нізкі, сярэдні і вышэйшы клас), у Беларусі так і не склалася. З хаосу «ліхіх 90-х», як фенікс з попелу, адрадзіліся саслоўі. Гэта катэгорыя ўведзеная ў навуку для апісання іерархій служэння.

У рынкавай эканоміцы працуюць дзеля ператварэння рэсурсаў у капітал, у рэсурснай — служаць дзеля справядлівага размеркавання рэсурсаў. Таму паняцце справядлівасці з'яўляецца базавым у саслоўнай будове свету. Пра гэта рэгулярна і нагадвае АП.

«Саслоўная сацыяльная справядлівасць, — тлумачыць расійскі сацыёлаг Сымон Кардонскі, — палягае ў размеркаванні рэсурсаў паміж саслоўямі прапарцыйна іх становішчу ў іерархіі саслоўяў». Іншымі словамі, такі від справядлівасці не прадугледжвае механічнай роўнасці ні ў размеркаванні матэрыяльных выгод, ні роўнасці перад законам. Усё якраз наадварот. Тым, хто спрабаваў судзіцца з дзяржавай, спадзяюся, тлумачыць гэта не патрэбна.

Як у савецкім мультфільме пра казляня, якое ўмела лічыць да дзесяці, дзяржава нас не толькі ўсіх пералічыла, але і ранжыравала з пункту гледжання карыснасці для сябе. А карысць ад кожнага з нас далёка не аднолькавая. Адна справа — лекар і настаўнік, а зусім іншая — чыноўнік і сілавік.

Асобным радком праходзяць тыя, каму пашчасціла патрапіць у кадравы рэестр АП. Пра гэта ён і нагадаў 15 студзеня.

Здавалася б, пры чым тут кадравы рэестр? Канстытуцыя такога паняцця не ведае. Затое ў ёй 185 (!) разоў згадваецца слова «закон». Але мае рацыю, тройчы мае рацыю АП, калі заяўляе, што «ўсё ў законах не прапішаш». Законы — гэта афіцыйная нарматыўная сістэма. Але яна не адзіная. У яе існуе канкурэнт — сістэма паняццяў, што ўзыходзіць да крымінальнай і турэмнай культуры.

Кожны постсавецкі чалавек, як і яго савецкі папярэднік, убірае з малаком маці ўменне выбару «правільнай» нарматыўнай сістэмы, г.зн. максімальна адпаведнай канкрэтнай сітуацыі.

«Сваім — усё, чужым — закон». Гэты базавы прынцып жыцця па паняццях не ў Беларусі вынайдзены, аднак і парламент не беларусы прыдумалі. Але ж жыць хочацца, і пажадана жыць так, каб потым не было пакутліва балюча за змарнаваныя гады…

Калі гэтага не зразумеў — значыць, не міністр

Вернемся да нарады ў АП 15 студзеня. Акрамя выдатнага прызнання «На тэрыторыі Мінскай вобласці ў вёсцы я сам жыву», падзея запомнілася двума адкрыццямі вясковага жыхара наконт пытанняў адукацыі. Яны прагучалі пры прызначэнні Міхаіла Лусцянкова рэктарам Беларуска-Расійскага ўніверсітэта.

Першае тычылася неабходнасці прывядзення школьных праграм у нармальны выгляд: «У нас часам ужо ў восьмым-дзявятым класе вывучаюць тое, што мы раней вывучалі ў ВНУ. Няўжо так жыццё паскорылася? Няўжо ўсіх іх матэматыкамі рыхтуем? Таму трэба вельмі сур'ёзна заняцца адукацыяй. Калі міністр гэтага не зразумеў — значыць, ён не міністр».

Другое адкрыццё перакінула масток паміж сярэдняй адукацыяй і вышэйшай. Апошняя падпала пад крытыку за бесперапынныя спробы ўкараніць чужую нашай традыцыі дзвюхпрыступкавую сістэму падрыхтоўкі спецыялістаў: «У магістратуру павінны ісці пераважна людзі, якія будуць займацца навукай і выкладаннем. Усіх туды скопам пасылаць не трэба. Добра, мы прысвоім званне бакалаўра пасля заканчэння ВНУ, каб дыпломы падыходзілі, але будзем лічыць, што гэта чалавек з вышэйшай адукацыяй».

Цікава, як падобныя адкрыцці спалучаюцца з прадэклараваным курсам на пабудову IT-краіны, або перад намі чарговы прыклад стужкі Мёбіуса? Але калі гэта так, дык любое рашэнне АП, якім бы экстравагантным яно ні здавалася для іншых назіральнікаў, не будзе выходзіць за межы «беларускай мадэлі».

Нешта падобнае мае аднагодкі маглі назіраць на прыкладзе КПСС, што абвясціла сябе кіруючай і накіроўваючай сілай савецкага грамадства. Любыя рашэнні, якія прымалі верныя ленінцы, заўсёды былі адзіна правільнымі, у тым ліку і рашэнні па адмене папярэдніх рашэнняў. А ўсім астатнім заставалася толькі вагацца разам з лініяй партыі, што яны паспяхова і рабілі, пакуль нечакана не выявілася, што нейкі Гарбачоў развaліў краіну.

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
"Новы Час"

МАНИФЕСТ МАЦКЕВИЧА

«Я НИКОГДА НЕ БУДУ РУССКИМ, РОССИЙСКИМ ГРАЖДАНИНОМ! А ВЫ?»

Незалежнасць нашай краіны — наша агульная каштоўнасць, наш здабытак. Калі мільён грамадзян выкажа сваю пазіцыю — з гэтым ніхто не зможа не лічыцца. І тады мы выйдзем на Плошчу святкаваць чарговыя ўгодкі нашай незалежнасці, а не пратэставаць супраць яе продажу.

Отвести беду, пока она не произошла

Неприятности предсказуемы. Опасности видны издалека. Не стоит дожидаться, пока беда придёт в дом, нужно принять меры к тому, чтобы она вообще не наступила.

От случайных неприятностей люди страхуются, но большинство неприятностей и бед вовсе не случайны, они возникают от небрежности, беспечности, недальновидности, самоуспокоенности. И от глупости. Это когда люди сами напрашиваются на неприятности, бездумно рискуют, не хотят замечать угрозу.

Угроза потери независимости нашей страны существует с 1994 года, когда три из шести предвыборных президентских программ, так или иначе, содержали отказ от атрибутов независимости. В 1998 году были подписаны соглашения, которые открывали юридические возможности для поглощения Беларуси Россией.

И вот уже 20 лет мы живём с этой угрозой. В минувшем году ситуация обострилась. В СМИ развернулась широкая кампания, содержащая, по большей части, фейковые новости и домыслы незаслуживающих доверия политиков, экспертов и комментаторов. Информационная волна подкреплялась назначением российского посла с сомнительной репутацией, заявлениями российского премьер-министра на беларуской земле, навязчивыми уверениями беларуского президента о своём суверенитете, налоговом манёвром России, участившимися безрезультативными встречами президентов двух стран…

Что я знаю и чего не знаю

Я знаю, что вопрос об инкорпорации Беларуси в Россию все последние десятилетия не снимался с повестки дня в Кремле, но всегда помещался в «долгий ящик», откладывался на потом. Но я не знаю, под каким номером этот вопрос стоит в актуальной повестке дня…

Я знаю, что российскими пропагандистами распространяются два противоречащих друг другу мифа про Беларусь. Основной миф утверждает, что беларусы и русские один народ, ничем друг от друга не отличаются, и все беларусы хоть сейчас готовы с радостью и благодарностью влиться в Россию, только Лукашенко и его окружение этому препятствуют. Другой миф, напротив, уподобляет Беларусь Украине, где тон задают «западэнцы», националисты, «бандеровцы», и вот-вот случится беларуский майдан, который Россия обязана предотвратить любой ценой. Но я не знаю, в какой из мифов больше верят в России, и какой из мифов станет официальной версией Кремля в случае реализации сценария инкорпорации Беларуси. От того, какой из мифов будет избран в качестве основного, зависит то, насколько грубой и кровавой будет реализация.

Я знаю, что все слова Лукашенко о независимости и суверенитете — пустая риторика. Ценностью и целью для него является только власть. Пока независимость и суверенитет Беларуси остаются условиями его власти. Он будет готов принять и другие условия, вместо этих, если цена его устроит. Торг независимостью тянется уже больше двух десятков лет, значительная часть суверенитета уже продана. Но я не знаю, о чём торгуются президенты России и Беларуси на этот раз. Что выставлено на продажу, и какова цена?

Я знаю, что за соглашения о так называемом Союзном государстве Беларуси и России мы заплатили большую цену. Развитие страны затормозилось на десятки лет. Мы упустили возможность сделать нашу промышленность конкурентоспособной при рыночных ценах на энергоносители, поставили всю экономику в зависимость от другой страны. Мы и сейчас теряем на экспортно-импортных операциях, поскольку они отрегулированы в пользу России, а не Беларуси. Мы опоздали с развитием транспортной и логистической инфраструктуры, в инвестировании в инновационные отрасли экономики. Социальные, культурные, гуманитарные потери вообще не поддаются учёту. Мы не контролируем информационную сферу и сферу образования. Поставили беларуский язык на грань выживания. Почти убили кинематограф, книгоиздательство, популярную музыку. Теряем позиции в туризме, рекреационном бизнесе, отдали россиянам сферу развлечений, открыв для них множество казино. Но я не знаю, понимают ли всё это граждане Беларуси и правительство.

(працяг на стар. 4)

МАНИФЕСТ МАЦКЕВИЧА

(пачатак на стар. №3)

Я знаю, что инкорпорация Беларуси в Россию обернётся огромными, неисчислимыми потерями для нашей страны, для абсолютного большинства людей. Ущерб и потери понесёт от этого понесёт и Россия. Очень немногие в России это понимают, а те, что понимают, не могут ничего изменить. Но я не знаю, многие ли беларусы это понимают. Многие ли понимают? Сколько из тех, кто понимает, готовы что-то предпринимать, чтобы не допустить беду в нашу страну, в каждый дом?..

Моё решение

Своё решение я принял давно, и оно неизменно. В октябре 1998 года я уведомил о своём решении президента Лукашенко, он тогда ещё был легитимным, законно избранным. Такое же заявление ушло смещённому в результате государственного переворота спикеру парламента Семёну Шарецкому и тогдашнему российскому послу. Тогда вместе со мной заявления с таким же текстом отправили более пятидесяти руководителей Конгресса демократических профсоюзов, от председателя Геннадия Быкова до председателей многих первичных организаций. Насколько я знаю, такие же письма были направлены по этим адресам ещё многими членами профсоюзов и другими людьми. Такие же заявления можно писать и сейчас. Правда, парламента в стране нет уже 22 года. Но, ОНИ ДОЛЖНЫ ЗНАТЬ нашу позицию. Сколько нужно таких заявлений? Я не знаю. Чем больше, тем лучше. Когда-то под моим текстом поставили подписи 120 000 граждан Беларуси. Думаю, что этот рекорд пока не побит, и я не собираюсь его бить. Сейчас, как и в конце 90-х, значение имеет личная гражданская позиция.

И эту позицию нельзя скрывать и прятать. Никогда не стоит скрывать и прятать гражданскую позицию, а уж перед лицом угрозы нельзя ни в коем случае.

Независимость нашей страны — наша общая ценность, наше достояние. Если миллион граждан выскажет свою позицию, с этим никто не сможет не считаться. И тогда мы выйдем на Плошчу праздновать очередную годовщину нашей независимости, а не протестовать против её продажи.

Я не хочу в Россию! А вы?

(скарочана)

Владимир Мацкевич
https://belaruspartisan.by

БЕЛАРУСЬ – РАСІЯ

ПУТИН ОТРЕЗАЛ ЛУКАШЕНКО ЗАПАДНЫЙ ВЕКТОР

Из-за переговоров в Сочи белорусский президент был вынужден отказаться от поездки в Мюнхен...

О главном Александр Лукашенко с Владимиром Путиным в Сочи, похоже, так и не договорился. Но и на серьезные уступки, судя по всему, не пошел. «Не маневрами только живы люди», — отмахнулся белорусский президент 15 февраля в Сочи от прессы, которой зудело узнать, обсуждалась ли компенсация за налоговый маневр в российской нефтянке.

Казуистика на тему суверенитета и независимости

Да, в этой служебной командировке Лукашенко вместе с Путиным предавался разным здоровым утехам: горные лыжи, хоккей, совместная трапеза с розовыми после свежего воздуха лицами...

Но кто поверит, что президент Беларуси выбрался туда ради этих удовольствий? Он ведь и дома потешные соревнования регулярно устраивает — от рождественского хоккейного турнира до «Минской лыжни».

На самом деле нефтяная компенсация — не пустяк. Сам Лукашенко ранее говорил, что если ее не дадут, то Беларусь потеряет около 400 млн долларов только в нынешнем году, а за все время маневра — аж 15 млрд долларов.

И если вопрос не сдвинулся, это означает, что Минск де-факто не готов на дальнейшую интеграцию по российскому сценарию, а Россия не готова быть щедрой душой за так…

Сегодня в Сочи белорусский президент снова затронул эту тему: «Зачем нам поднимать вопросы суверенитета Беларуси и России? Это икона, это святое... Мы даже в этом контексте не обсуждаем эти проблемы».

Правда, рассуждения выглядели путаными, поскольку вслед оратор вдруг произнес фразу, которая вызвала оторопь у белорусских националистов: «Для меня независимость — это понятие относительное».

Более того, Лукашенко подчеркнул, что два лидера «готовы настолько идти далеко в единении, объединении наших усилий государств и народов», насколько готовы сами народы.

Путин же оценил итоги переговоров лапидарно: «Мне кажется, что работа у нас получилась». Обмолвился, что тема союзного договора обсуждалась, но конкретики не пролил. И тоже пожонглировал казуистикой на тему, что независимость в современном мире условна.

Попытались спрятать неудачу

«Они попытались спрятать свою неудачу, однако получилось неуклюже», — так в комментарии для Naviny.by оценил высказывания двух президентов после переговоров эксперт аналитического центра «Стратегия» (Минск) Валерий Карбалевич.

У него сложилось впечатление, что Лукашенко, рассуждая сегодня перед журналистами о воле народов в процессе интеграции, заочно продолжал спор, происходивший на переговорах.

«Ссылки на народ — это как бы еще один способ отвертеться от интеграции», — считает аналитик.

Добавлю: в этом контексте многозначительно прозвучала ремарка Лукашенко, что «если [народы] не готовы, какая бы ни была мощная и огромная Россия, она сегодня не в состоянии навязать кому-то волю».

Действительно, Россия в лице Путина сегодня выглядела даже чисто физически уязвимо. Тот пришел на встречу с Лукашенко с пластырем на пальце. Но — никакой конспирологии: это вчерашняя травма на тренировке по дзюдо, пояснил пресс-секретарь Кремля.

Карбалевич сомневается, что в дни сочинских переговоров стороны действительно не касались налогового маневра. Аналитик обращает внимание на состав делегаций в первый день: «Там были министры как раз на эту тему».

Действительно, 13 февраля в обеих переговорных командах были в основном представители финансово-экономического блока. С российской стороны, в частности, присутствовали первый вице-премьер и министр финансов Антон Силуанов, вице-премьер Дмитрий Козак, глава Минэкономразвития Максим Орешкин, посол в Беларуси Михаил Бабич (также погруженный в экономическую тематику).

Все они, к слову, в последние пару месяцев отметились жесткими заявлениями по Беларуси…

Вряд ли Путин собрал этих серьезных мужчин, чтобы поболтать с белорусскими гостями о природе и погоде. Скорее, разговор шел о главном и по гамбургскому счету.

А коль не срослось, то лучше сказать, что больные темы и не трогали. И вообще — что они не так уж важны. Как в басне про лису и виноград…

Политический хоккей на измор

На этот же раз два государственных лидера плюс младший сын белорусского президента Николай Лукашенко демонстративно погоняли шайбу в одной команде.

Но искушенная публика понимает: на принципиальные вопросы двусторонних отношений эта идиллия не распространяется. У российской и белорусской переговорных команд — разные установки, а по большому счету — разные интересы. Пока особо сблизить позиции, похоже, не удалось.

Впрочем, вероятно, что Лукашенко дал понять: он выбирает не продвинутый, а, пользуясь термином Медведева, консервативный вариант интеграции. Кремль, в свою очередь, пока решил не перегибать палку. Не хотите — как хотите, но тогда на наши пряники особо не надейтесь. То есть — очередной шаткий временный компромисс.

Да, а в Мюнхен отправили председателя КГБ Валерия Вакульчика. Почему тогда не министра иностранных дел, архитектора разрядки с Западом Владимира Макея?

В социальных сетях тут же вспомнили, что когда у Лукашенко не выплясывалось самому лететь в Европу, то на всякие форумы посылались технические фигуры, исполнители без намека на политические амбиции. В этом есть своя логика, если вспомнить фразу бессменного президента, что в Беларуси — один политик.

Так или иначе, но на чисто символическом уровне получилось, что Путин в этот раз спутал Лукашенко карты на западном направлении…

Политический хоккей на измор продолжается.

(скарочана)

Александр Классковский
«БЕЛАПАН»

НОБЕЛЕЎСКІ ЛАЎРЭАТ

«БУДУТ НОВЫЕ ВРЕМЕНА»

Нобелевский лауреат Светлана Алексеевич — о своей новой книге, ценности семьи и о том, что делать, когда кажется, что повлиять ни на что нельзя.

Об угрозе поглощения Беларуси

«То, что мы паразитировали более двадцати лет, это на совести нашей власти. Она несет ответственность — и это было ясно еще двадцать лет назад, что придется за это расплачиваться, что нельзя жить за чужой счет. Мы и так опоздавшая нация, а теперь еще больше времени потеряли.

Российская сторона настроена очень серьезно. Я даже встретила нескольких молодых людей на своей последней встрече, которые не исключают себя „в лесах". Я больше всего боюсь крови. Всё, что угодно, можно жить и без горячей воды, но все-таки без крови. Это важнее всего. Я лично не знаю, какой выход из этого.

Без конца выходят статьи в русской печати, что, дескать, Лукашенко смотрит на Запад и предает Россию. С одной стороны, Россия не хочет платить за то, чтобы ее не предавали, а с другой стороны, обвиняет Лукашенко, что он это делает.

Только он поздно это делает, давно пора было смотреть на Запад. И есть опыт Украины, очень трагический, моей любимой страны, где гибнут молодые люди. Я бы не хотела такого.

Власть настроена как всегда — выбить деньги на один год, нет долгосрочного видения страны и будущего. Ну, еще на год можно отодвинуть проблему. Но проблема есть, и у России есть какая-то своя прямота. Путь, который прошла та же Прибалтика в 90-е, перед нами стоит сегодня. Когда мне писала знакомая профессор из Риги, что они в зимнем пальто ведут лекции. Но они отстояли свою независимость. Я думаю, что у нас будут плохие времена. Не знаю, в какой форме, но они будут»…

О белорусском обществе

«У нас есть хорошие люди, есть культурные люди, есть очень хорошие профессионалы. А общества, которое объединено какой-то общей ответственностью, этого у нас нет. Мы не сформировавшееся общество. Что бы ни случалось, всё проходит, с нами можно сделать всё».

«Нам нужен лидер типа Гавела. Который не опускается вместе с самой темной частью народа, а который поднимает свой народ. А в народе много всего. Думаю, что наша власть понятия не имеет, что такое народ. Это не то, что было 25 лет назад в деревне. Люди ездят, смотрят на другую жизнь. Наше общество умнее и в массе, и в оппозиции. Почему наши страдания не конвертируются в свободу, чувство собственного достоинства, это большой вопрос».

«Когда писала книги, порой в слезах после встречи шла домой и думала: почему он после такого страдания, почему, как только заговоришь о сегодняшней жизни, ты видишь перед собой раба, который принимает эту жизнь да еще и Сталина может любить в придачу. Он как-то умещается в нашем человеке. Он хочет иметь и шенгенскую визу, и портрет Сталина в доме».

«На нас ответственность за этих новых людей, которые у нас в семье, в школе, вот где надо бороться. Я не верю в уличные демонстрации. Взять хотя бы столетие БНР, как его отмечали. Какой смысл, как Статкевич, выбежать, покричать „долой Лукашенко", его схватили, и всё. А молодые ребята организовали, люди вышли, слушали белорусские песни, покупали белорусские книги. Там была масса людей, которые никогда бы не вышли в другом случае. Было видно, что они чувствовали себя белорусами».

(скарочана)

Ян Авсеюшкин
https://naviny.by

Заснавальнік і рэдактар: Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stan62@list.ru, тэл. 60237, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 27.02.2019 у 14.20
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяванні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.